

Jak nie zachorować na nowotwory.
Na jakie czynniki zwracać uwagę w stylu życia.

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Propedeutyki Onkologicznej ul Erazma Ciołka27, 01-445 Warszawa, tel. (022) 877-35-97, nzx@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Andrzej Deptała,
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. i n. o zdr Dominika Mękał, dmekal@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. med. i n. o zdr Dominika Mękał, dmekal@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr n. med. i n. o zdr Dominika Mękał, dmekal@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	III, semestr zimowy , semestr letni	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		30	1.20
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0.80

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Omówienie znaczenia prewencji pierwotnej oraz promocji zdrowia w zapobieganiu chorobom nowotworowym;
C2	Omówienie czynników pronowotworowych (uwarunkowania genetyczne, styl życia, palenie papierosów, alkohol, otyłość, brak aktywności fizycznej, ryzykowne zachowania seksualne, promieniowanie słoneczne).
C3	Omówienie wpływu diety na rozwój nowotworów złośliwych;
C4	Omówienie znaczenia żywienia w trakcie leczenia chorób nowotworowych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 29 września 2023 r.)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

B.W12	funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz metody stosowane w ich badaniu, procesy replikacji, naprawy i rekombinacji DNA, transkrypcji i translacji oraz degradacji DNA, RNA i białek, a także koncepcje regulacji ekspresji genów;
B.W13	podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne, sposoby ich regulacji oraz wpływ na nie czynników genetycznych i środowiskowych;
B.W16	sposoby komunikacji między komórkami i między komórką a macierzą zewnątrzkomórkową oraz szlaki przekazywania sygnałów w komórce, a także przykłady zaburzeń w tych procesach prowadzących do rozwoju nowotworów i innych chorób;
C.W2	genetyczne przyczyny dziedzicznych predyspozycji do nowotworów;
C.W13	konsekwencje narażenia organizmu człowieka na czynniki chemiczne i fizyczne oraz zasady profilaktyki;
C.W26	patogenezę chorób, w tym uwarunkowania genetyczne i środowiskowe;
E.W31	podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe;
G.W21	epidemiologię chorób nowotworowych, a w szczególności ich uwarunkowania żywieniowe, środowiskowe i inne związane ze stylem życia wpływające na ryzyko onkologiczne;
C.W16	zasady diagnostyki chorób zakaźnych, alergicznych, autoimmunizacyjnych i nowotworowych oraz chorób krwi, oparte na reakcji antygen – przeciwciało;
E.W24	zagadnienia z zakresu onkologii,
C.W40	przyczyny i konsekwencje niewłaściwego odżywiania, w tym długotrwałego niedostatecznego i nadmiernego spożywania pokarmów i stosowania niebilansowanej diety oraz zaburzenia trawienia i wchłaniania;
C.W39	konsekwencje niedoboru i nadmiaru witamin i składników mineralnych;
E.W9	zasady leczenia żywieniowego i płynoterapii w różnych stanach chorobowych;
D.W2	pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodzina, praca, relacje społeczne) oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość i grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta;
D.W19	podstawy medycyny opartej na dowodach;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U12	poszukiwać wiarygodnych informacji o produktach leczniczych, ze szczególnym uwzględnieniem charakterystyki produktów leczniczych (ChPL) oraz baz danych;
D.U5	krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, i wyciągać wnioski;
E.U29	identyfikować możliwe wskaźniki wystąpienia przemocy, w tym przemocy w rodzinie, zebrać wywiad w kierunku weryfikacji czy istnieje ryzyko, że pacjent doświadcza przemocy, sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej oraz wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 29 września 2023 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

--	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	propagowania zachowań prozdrowotnych;
K2	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
	1. Profilaktyka nowotworowa. Epidemiologia nowotworów. 2. Uwarunkowania genetyczne, uwarunkowania środowiskowe i styl życia. Czynniki ryzyka zachorowania na nowotwór. Najważniejsze czynniki żywieniowe zwiększające / zmniejszające ryzyko rozwoju nowotworów złośliwych. 3. Zalecenia według ,Kodeksu Walki z Rakiem. 4. Badania przesiewowe w onkologii. 5. Niedożywienie w chorobach nowotworowych. Kacheksja nowotworowa. Jak zapobiegać i leczyć. 5. Dieta w chorobach nowotworowych. Rola prawidłowego żywienia w chorobach nowotworowych. Czynniki wpływające na sposób żywienia w chorobach nowotworowych (niewiązane z chorobą nowotworową, związane z chorobą nowotworową). 6. Ocena zapotrzebowania na energię i składniki pokarmowe.	E.W9 B.W12 B.W13 B.W16 C.W2 C.W13 C.W26 E.W31 G.W21 C.W16 E.W24 G.W21 C.W40 C.W39 E.W9 D.W2 E.W9 D.W19 G.W21

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Andrzej W. Szawłowski, Joanna Gromadzka-Ostrowska, Piotr Paluszkiwicz, Maciej Słodkowski, Jacek Sobocki Żywnienie w chorobach nowotworowych, PZWL, Warszawa 2020.
 Deptała A. Onkologia w praktyce, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL,
 Sobotka L.(red.), Podstawy żywienia klinicznego, wydanie IV, Wydawnictwo Scientifica, 2013
 Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych na lata 2016-2024.

Uzupełniająca

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
E.W9., B.W12., B.W13., B.W16., C.W2., C.W13., C.W26., E.W31., G.W21., C.W.16., E.W24., G.W21., C.W40., C.W39., D.W2., D.W19., G.W21., K1, K2	Kolokwium	Próg zaliczeniowy 60 %

9. INFORMACJE DODATKOWE

Kolokwium końcowe składa się z 10 pytań jednokrotnego wyboru. Do uzyskania zaliczenia niezbędne jest zapoznanie się ze wszystkim materiałami zamieszczonymi na platformie e-learning.wum.edu.pl i uzyskanie co najmniej 60% punktów z kolokwium. Kolokwium końcowe w formie on-line odbędzie się przed sesją.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich